

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ m.ként 6 fillér
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelent hetenként
kétszer: csütörtökön és vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények előtérbe esnek
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489 sz.

Vármegyénk közgyűlése.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága
ezévi első rendes közgyűlést pénteken délelőtt
kezdődőleg a vármegyeház dísztermében és foly-
tatólag a sorozóteremben tartotta meg.

Hollak Arthur főispánt ezalkalommal
is küldöttség hívta a terembe. A küldöttséget
Jung-Cseke Lajos apát, biz. tag vezette s tagjai
Lántzky Sándor, Pálffy Dénes, Szabó Gergely,
Ugron János és Ugron Zoltán tvh. biz. tagok
voltak.

A lelkes éljenzéssel fogadott főispán elnöki
székét elfoglalván, a következő tartalmas megnyitó
beszédet mondotta:

T. Közgyűlés!

Midőn ez évben első alkalommal van sze-
rencsém közgyűlésünket megnyitni, engedjék meg
t. uraim, hogy lehető rövidséggel méltassam a
közelmult időnek azokat a nevezetesebb eseme-
nyeit, melyek hazánkat és nemzetünket közelről
érdeklík s egyszersmind kihatnak közéletünk mű-
ködésére is.

Az Isteni Gondviselés megőrizte hazánkat
attól a veszedelemtől, hogy alkotmányunk, mely a
mult évi súlyos válságok közepette nehéz meg-
próbáltatásoknak volt kitéve, esorbát szenvedjen.
Istennek hála! nem következett be az a fenye-
gető csapás, hogy szabadságunk legyen megölője
alkotmányunknak. Most midőn a politikai látha-
táron a pusztító vihar elmúlt, megnyugvással je-
gyezhetjük fel, hogy dicsőségesen uralkodó koro-
nás királyunknak közmondásos alkotmány- és
törvényisztelete a lefolyt válságos időszakban is
kiállotta a tűzpróbát.

Epp most, midőn alig néhány hét telt el

ama történelmi nevezetességű esemény óta, hogy
parlamentari vezérferfiaink hazafias közreműködése-
vel az ádlatlan küzdelem meg lett szüntetve és a
parlament munkaképessége helyreállítatott; ize
koronás királyunk Ó felségének egy magasztos
fejedelmi intézkedésével találkozunk. Lelkének ne-
mességét és fenkölt gondolkozását híven jellemző
szavakban királyi kéziratral utasítja kormányelnö-
künket, hogy II. Rákóczy Ferenc hamvai vissza-
szállításának kérdésével foglalkozzék és erre vo-
natkozó javaslatait tegye meg. Ó felségének ezen
legfelsőbb kézírata méltó arra, hogy ezért a ma-
gyar nemzet összessége s ebben vármegyénk köz-
zönsége is hódoló feliratban fejezze ki halálját,
annál inkább, mert dicső emlékü II. Rákóczy Fe-
renc hamvai hazaszállítása iránt nyilvánult köz-
óhaj megvalósítása érdekében közgyűlésünk is kér-
vényt intézett az országgyűléshez.

Ez a legfelsőbb királyi kézirat hatása alatt,
kapcsolatban országgyűlésünk munkaképességének
helyreállításával, el kell ismernünk, hogy az elért
siker gr. Tisza István miniszterelnök érdeme, ki
ellő tapintattal párosult erélyvel, előrelátással és
erős elhatározással első sorban küzdött a parla-
mentarizmus védelmében, és teljesítette azt a
feladatot, mely a közelmult időben a legnehezebb
államférfi feladat volt: megmenteni legfellebbez-
nemzeti kincsünket, alkotmányunkat.

Nem hagyhatom figyelmen kívül a vármegyei
tiszviselők fizetésrendezésének immár tör-
vényhozásilag csaknem befejezett tényét, valamint
a községi és körjegyzőknek törvényhozási tárgya-
lásra már előkészített fizetésrendezését. Mindezek-
kel vármegyeyi és községi közigazgatásunk köz-
geinek jogosult és méltányos igényei lesznek a
legközelebbi jövőben kielégítve.

Mindezen felsorolt tények tagadhatatlanul
örvendetesek, s ezért azt hiszem ezen közgyűlé-
sünk folyamán lesz alkalma a tisztelt th. bizott-
ságnak arra, hogy jelenlegi miniszterelnökünket a

legfelsőbb királyi kézirat közzététele, valamint a
parlament munkaképességének helyreállítása és a
megyei tiszviselők, községi és körjegyzők fizetés-
rendezése alkalmából feliratilag üdvözölje.

Végül fájdalmasan említem meg Kassay F.
Domokos, thatósági bizottsági tag, lövétei keres-
kedő elhunytát, felkérve a t. közgyűlést, hogy a
nevezett köztisztviselőben állott tagtársunk elveszté-
se miatt részvétét jegyzőkönyvbe iktattatni mel-
lőztassék

Midőn szerencsém van a tisztelt közgyűlés
tagjait szívélyesen üdvözölni és felkérni, hogy a
tárgysorozatban jelzett ügyek elintézésében a
szokott érdeklődéssel résztvenni és tárgyilagos
tanácskozással a felmerülő kérdéseket megvitatni
sziveskedjenek, a közgyűlést ezennel megnyitott-
nak nyilvánítom.

Az általános lelkesedéssel kísért beszédben
elhangzott indítványokat, egyhangulag fogadta el
a közgyűlés. Mi után Dr. Domokos Andor
alispán ezzel kapcsolatosan a következő, sziatén
egyhangulag elfogadott indítványt terjesztette elő:

Indítványozom, határozza el a közgyűlés,
hogy Ó császári és apostoli felségének a II-ik
Rákóczy Ferenc hamvai hazaszállítása tárgyában
kelt legfelsőbb kéziratát hódoló tisztelettel, örven-
detesen, hálás szívvel vévén tudomásul, Ó császári
és apostoli királyi felségéhez ezen magasztos
tényért halálját hódoló feliratban tolmácsolja s
egyszersmind felkéri a társtörvényhatóságokat is,
hogy a magyar nemzet osztatlan haláljának hasonló
módon adjanak kifejezést.

Határozza el továbbá a közgyűlés, hogy gr.
Tisza István m. kir. miniszterelnököt feliratilag
üdvözli a II. Rákóczy Ferenc hamvainak hazaszál-
lítása iránt kiadott legfelsőbb királyi kézirat meg-
jelenése, valamint a parlament munkaképességé-
nek helyreállítása és a vármegyeyi tiszviselők, köz-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

Etéd község története.

Az „Ifjusági Egyesület” megbízásából írta:
tarcsafalvi Pálffy Aladár.

(5-ik folytatás.)

Elkalandoztunk kissé a község történetétől,
de szerintem figyelemmel kellett kísérnünk a köz-
ség lakosai hazaszeretetének megnyilatkozását.

De nemcsak a hazáért álltak oly gyakran
fegyverbe, de a szomszéd falukkal is századokon
keresztül küzdöttek egy-egy határrészért. Egy es-
kető levél (A határperekre vonatkozó eskető leve-
lek a község levéltárában vannak.) szerint Kőrös-
patakkal 1580-ban megkezdődik, s még emlékez-
hetnek sokan rá, hallván apjuktól, hogy sokszor
felfegyverkezve vonultak ki a községek a saját
igazuk mellett. Folyton újabb és újabb tanukihall-
gatásokat tartanak s nem csoda, ha sok száza
megy a kihallgatott tanuk száma.

1579-ben kezdődik meg a per Szolokmával
Csélye miatt s csak nem régen, mintegy 300 évi
huza-vona után fejeződött be, persze az etédiek
szerint csalással, mert egy szolokmai ember föl-
det tett a csizmájába faluja határából s úgy es-
küdt meg Csélyében, hogy az a föld, a melyen
áll szolokmai. Ezen per még 1802-ben július 15-én
tart s hogy az teljesen mikor fejeződött be, nem
bizonyos. Csélye miatt nemcsak Szolokmával, ha-
nem marosszéki Szentistvánnal is perben állott, s
az Apaffy-féle kihallgatás szerint 1600. elején meg-
kezdődött, (50 ik tanu O-váih Sámuel) s végre
1775-ben december 3-án lépnek bekességre, át-

engedvén Etéd Nagygarad-virgő lapossát Szent-
istvánnak. De későbbi perlekedésnek akadunk meg
nyomára, így 1824-ben, a midőn a község Atyhá-
val is perel, mert a határdombokat széthányták
Százados pere volt a községnek Énlakával is,
melyre vonatkozólag egy 1871. jul. 7 ről fenn-
maradt eskető levél, mint régóta folyó perről em-
lékezik meg. Ezen pernek közel napjainkban, csak
1884-ben lett vége, mikor a határjelzőket vég-
legesen felállították.

Mielőtt egy pár nevezetesebb eseményt em-
litenék fel a község beléletéből, érdekesnek tartom
közölni Baczó József düllónak egy 1736. szept.
15-én Bányában kelt rendeletét. Ugyanis azt ren-
deli, hogy:

„Kegyelmetek ezen levelém vevén, ki-ki a
maga falujába a nemes szék végzése szerint, a
kik a tilalmas helyen dohányoztak egy-egy sustá-
kot harmadnap alatt felszedje és hit szerént számba
adja s hozzá kezemhez” . . .

Továbbá „a hol még a mult télen a guzsa-
lyosok össze gyűltek, aki házához arról is kegyel-
metek feleltessenek, és névszerint, és mindeneket
kikeresvén nekem kiadja. Ugy a káromkodásról is
szorgalmasan feleltetni el ne mulasszák.” Sőt
büntetést szab ki, ha rendeletének nem tennének
eleget. „Különbén tudtára legyen minden birak-
nak, hogy ezen parancsolat szerint a dologban
el nem járnak s valamely fogyatkozás lészen a
bírók miatt, legelsőben a bírók 17 frtig megbün-
tettetnek. Ha pedig közönséges faluk vakmerős-
kődnek 36 frtig büntettetnek.” (Eredeti a Somodi
Domokos levelesládájában.)

Az etédi bíró október 10-én vette e rende-
letet, s nem az, hogy mennyiben tett eleget, ha-

nem az érdekes, hogy milyen szigorussággal ör-
ködtek az egyesek és az egész község becsülete
felett. Hasonló ehhez egy 1803. június 6-án kelt
rendelete is a szék tiszteinek, melyen a tánc-
társokra vonatkozólag is intézkednek. Ugy látszik,
sok panasz érthette a szék ifjuságát, mert így kez-
dik a rendeletet:

„fájdalommal kellek tapasztalni, hogy né-
melyek nem gondolván sem az Isten, sem a haza
törvényeivel és az felsőbb rendeletekkel, a szent
innepi napokat, melyet az anyaszentegyház a szent
úristen nevének dicsőítésére rendelt, táncolással,
bujalkodással és munkálkodással töltik el . . . szo-
kásba jött az innepnek megkülönböztetése nélkül
való tánc, melylyel együtt jár a részegeskedés,
bujalkodás és káromkodás, melyekért a hatalmas
Istennek csapásait méltán várhatjuk, melyre nézve
parancsolatik kegyelmednek:”

1. „A ki vasárnap dolgozik, 18 mftig, a
a paraszt 12 pálcáütéssel büntetendő.”

2. „Karácson első és másodnapján, új esz-
tendő napján, nagypénteken, husvét első és másod-
napján, áldozó csütörtökön, Pünkösöd első és másod
napján, adventben vagy nagy böjtben ezen nemes
szék régi Constitutiója szerént táncolni nem szabad,
azért, akik a táncolónak szállást adnak 36 frtig,
vagy ha paraszt, 12 pálcával büntesse kegyelmed.”

3. Szombaton este nem volt szabad tánc-
olni s kalákát csinálni, mivel ez által a vasár-
nap Istentisztelet megrontatik”, mert sokan ré-
szegen mennének a templomba, s a fenti bünte-
téssel sujtatik.

4. Rendes mulatságra az ifjuságnak megen-
gedtetik a közönséges vasárnapokon a két templo-
mozás után naphaladatig, de a kik éjszakára

ségi és körjegyzők fizetésének rendezése alkalmából kifejtett hazafias és sikeres közreműködéséért.

Az alispán indítványát szintén egyhangulag fogadta el a közgyűlés. Egyszerűsített nyomban letárgyalta a tárgysorozat 240. pontját képező önálló indítványt is, a mely lényegileg egyezett az alispán indítványával.

Majd József es. és kir. főherceg köszönő leiratát fogadta hódoló tisztelettel és Gróf Tisza István miniszterelnök választát vette tudomásul.

Az újjak—szakodi községi közlekedési utnak a törvényhatósági utak sorába való felvételét kimondotta a közgyűlés, s elhatározta, hogy Hollakó főispán vezetése alatt küldöttség által kéri a miniszter hozzájárulását. Az alispán előterjesztése valóban meggyőző és a jó ügyhöz méltó gondossággal van megszerkesztve s hisszük, hogy teljes sikerrel jár majd a küldöttség annál is inkább, mert a miniszter annak idején formális ígéretet tett; kijelentvén, hogy a beruházási törvény keretében megadja a szükséges segélyt. Ezzel kapcsolatosan Ugron János a vicinális utak jobb karba helyezését sürgeti. Ugron Zoltán pedig a vármegye és a községek birtokában levő vasuti részvényeknek a beruházási törvény keretében leendő állami megváltását indítványozza. Ezt is kérelmezi a bizottság a küldöttség útján kéri fogja.

A Bence Dénés nyugdíjazása folytán üresedésbe jött szolgabírói állásra négyen pályáztak, akik közül az első helyre kandidált Tamás Pétert egyhangulag, közfelkiáltás útján választották meg. Az új szolgabíró nyomban a hivatali esküt is letette.

Igen érdekes vitára adott alkalmat Pap Lőrinc törvényhatósági biz. tag azon önálló indítványa, hogy a székelyudvarhely—csikszerepai vasuti vonal kiépítése a beruházási törvényjavaslat keretében a rögtön kiépítendő vonalak sorába fölvételék.

Daniel Károly, Ugron János szölkak az indítványhoz, mire dr. Damokos Andor alispán egy valódi hazafias irányu kapcsolatos indítványt tett. Ezzel a közgyűlés tagjainak legnagyobb részét szölkára indította s egy igazán nemes érzésektől áthatott vita indult meg. Résztvettek ebben Ugron János, Ugron Zoltán, dr. Kovács Albert, Konecz Árpád, Gálffy István, Gyertyánffy Gábor, Ajtai János, Szabó Gergely, Pálffy Dénés és Deák Miklós, kiknek nagyrésze többször is hozzászólt az igazi magyar nemzeti missziót teljesíteni hivatott egyenes székely vasuti fővonal kiépítéséhez. Az előbb említett küldöttséget megbízták, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez kérvényt, a képviselőházhoz fölratot vigyen az iránt, hogy Románia felé a Feketetengerig Székelyudvarhelyen át vezető fővonalat mielőbb kiépíttessék. Ez pedig más nem lehet, mint a Borszék Soma miniszteri ta-

nyujtják a táncot, szintén a fenti bütetéssel sújtassék, mert hétfőn, a kik éjjel táncolnak, dolgozni nem tudnak. (Egykori másolat a község levéltárában.)

Sok igazság, helyesség van ezen rendeletben s sok község van ma is, a hol bizony szükség volna ilyen rendeletekre.

A község belbékéje századokon keresztül oly ritkán zavartatik meg, legalább a mennyire a ránk maradt okmányok bizonyítják, hogy ez valóban csodálatra méltó. A vásárokon összevevkedett örmények, cigányok esete elenyészik, hiszen ez a község elő- vagy visszafeljődésére semmi befolyással nem voltak és nem lehetnek.

Legelőbb, melyről okmányaink tanúságot tesznek, egy szerződés szölgáltat okot a békétlenségre, melyet a gagyai és tarsafalvi Pálffy családokkal kötöttek. Ugyanis a pünkösdi vásáron addig senkinek sem volt szabad sem bort, sem sört eladni, míg a fent nevezett család 3 negyven vedres hordó bort el nem adott. Hogy mikor és mi módon szerezték meg ezt a jogot, kikutatnom nem sikerült, de hogy a vásár-jog megadása után nem sokkal meg volt, bizonyítja az, hogy bár vásárt 1593-ban kapta meg Etéd, s már 1615-ben a Pálffy családdal megbékélik, mert mások eléggé merészek voltak e tilalom ellenére italt eladni. 1627-ben, 1666-ban, midőn a falus bíró Herczegh György volt, újra csak békülnek. Századokon keresztül meg volt e joga a családnak, de mindkét félre igen sok kellemetlenséggel járt, mért kiadta a család a jogát, s a bérbe vevő sokkal többet eladott, mint szabad lett volna, s megkárosította a község lakóit. Végre 1834. május 12-én kelt szerződés (Szerződés a község levéltárában.) szerint 40 Rfrtért a község árendálja ki s így megszűnik az örökös kellemetlenség, de hogy a család joga megszűnt volna, annak nyomára nem akadtam. (Folyt. köv.)

nácsos által térképbe foglalt apahida—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—konstanezaí vonal, a melynek az egész Székelyföldre kiható nagyfotossága kézen fekvő mindenki előtt.

Az alispáni jelentést felolvasottnak tekintették és egyhangulag — jegyzőkönyvi elismerés szavazása mellett — tudomásul vétetett. A jelentésből kifolyólag dr. Solymossy Lajos bizottsági tag felszólalása nyomán Hollakó főispánnak, valamint a Magyar Földhitelintézetnek is jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Együttal Ugron Zoltán a Földhitelintézet által a kormányhoz intézett memorandumot vette szölvá s kérte az alispánt, hogy annak teljesítése érdekében, mint a vérmegye első tisztviselője, szintén tegyen meg minden lehetőt. Hollakó Arthur főispán megköszönte a bizottságnak elismerését s újabban is kijelentette, hogy a vármegyei hitelügy javítását mindig szívében viseli s meg van győződve, hogy a Földhitelintézet memorandumának csakis a mult évi állapotok voltak akadályai. Remélhető azonban, hogy most már a rend helyreállításával elintézés nyer ez az igen fontos közérdekű ügy is.

A számonkérő széknek az alispánhoz intézett rendelete értelmében az irodai szükségletek évenkénti megállapítására és a leltár átvizsgálására Jung-Cseke Lajos elnöklete alatt egy bizottságot küldött ki a közgyűlés.

A város husvágási szabályrendeletének módosítása tárgyában szintén bizottság küldetett ki.

Végül több kisebb-nagyobb fontosságú ügy letárgyalása után a közgyűlés délután fél 5 óra-kor véget ért.

Tan- és nevelésügy.

Tanító kartársaimhoz! Utmutatás a „Szemléleti képek használatához” gyakorlati példákkal ellátott pályadíjat nyert munkámat másodszer is sajtó alá rendezni ohajtva, kérem t. kartársaimat, a kik ezt most megrendelni ohajtják, engemet szándékukról értesíteni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok számáról tájékozhasam magamat. Munkám első kiadását a tanügyi sajtó meleg elismeréssel fogadta. Ez használhatóságát bizonyítja. Spaller József, áll. ipari szakisk. tanár.

Egyházi élet.

A rom. kath. templom belső javítása és díszítésére adakoztak özv. Kassay Endréné és Lukácsffy Teréz urnó gyűjtőívén készpénzben: Szentpétery Gergely 25 K, özv. Gál Jánosné 30 K, özv. Gonda Jenőné (másodszer) 20 K, Haberstumpf Károly 20 K, Dr. Egyed Balázs 6 K, Dr. Kovács Albert 20 K, László Domokosné 2 K, Bagó Gyula 30 K, Dr. Solymossy Lajosné 25 K, Györfly Titusz 25 K, Dr. Görényi Károly 2 K, Hlatky Miklós 10 K, Maurich Alfréd 2 K, Szabó Nándor 4 K, Bartha Gábor 2 K, Kovács Domokos (fzakas), Szabó Ferencné (mészáros), Haab és Heitz 5—5 K, Ferenczy György 2 K, N. N. 5 K, Török Pál 2 K, Spanyol Pál 20 K, Tassaly József 5 K, Dr. Besztorezey Istvánné 3 K, Zonda József 20 K, Baranyai N. né 6 K, Dr. Keith Ferenc, Boda Gyúdné, Burnász Erzsébet 1—1 K, özv. Kassai Endréné 5 K, özv. Weigel Ferencné, Orbán Dénés (mészáros), Walter Vilmosné, özv. Rápoli Domokosné, Rápoli Károlyné 2—2 K, Kovács Albertné 60 f, Kaptza Bálint, Sepsí Mózesné 1—1 K, Martinovits Szilárdné 4 K, Balázská Károly 1 K, Csató Imre 4 K, Jakab Gyula Zimny Ferenc, Imrich Vilmos, Kohl István 2—2 K, Hóttl Viktor, Kovács Gergely, Bajna Ignác 1—1 K, Kaptza Tamásné 2 K, Mészáros Lajosné, Balázs Mihály, Lázár Z. István 1—1 K, Ferenczi Endréné 2 K, Harsia Jusztimán, Papp Z. István, Fischer Ferenc, Tóth József, Wurczér Jakab 1—1 K, özv. Valentsik Lajosné, Robert Antal 2—2 K, Czikmántóri Jánosné, Ungvári Lajosné, özv. Nagy Aronné 1—1 K, N. N. 2 k., N. N. 60 f, özv. Lakatos Józsefné 2 k., Dürr Regina, Majer János 1—1 k., Paláncz János 50 f, Bartók István, 2 k., Dávid Gergely 1 k., Hargita Nándor, Riemer K. Gusztávné 2—2 k., Rudolf József, Kertész Albertné, Sánta Imre, Ferenczi Pál (földész), 1—1 k., Papp Perencz 2 k., ifj. Balázs János 10 f, Balázs István 10 f, id. Székely 1. (földész) 20 f, özv. Gyarmathy Sándorné, Bálint József, Fekete Imre 1—1 k., Bíró József 20 f, N. N. 40 f, Seldosser Vilmosné 2 k. Összesen: 386 k. 70 f. a korábban ígérethez jegyzetkekből befizetett Zakariás Antal 1. részlet 20 k., ifj. Gergely Ferenc 1. részlet 5 k., Diemár Károly II. részlet 5 k., Dr. Székely József III. részlet 5 k., Mihály János törv. bíró 1. részlet 40 k., az I—X. közlemény szerinti összege 2152 k. 83 fillér. Továbbá jegyzetek ígérethez özv. Kassay Endréné és Lukácsffy Teréz urnó ivén: id. Dézsy Antal 25 k., Barokczy Albert 5 k., Bartos József 10 k., Burger Arthur 30 k., Ráduly Simon 40 k., Kaptza Károly 10 k., Daróczy Miklós 50 k., Pázmán József, Puskás István 30—30 k., Csillag József 20 k., Szeles Dénés 40 k., Kovács János tanár 50 k., Pap András tanár 5 k., Dr. Daróczy Ignác 10 k., Szemler Ferenc 30 k., Dóme Rezső 5 k., Bokor György 6 k., Bendey Arthur 2 k., Szentpétery Ferenc 15 k., Tamás Balázs 10 k., Wírker Jenő, Ferenc János földész 2—2 k., Spanyol Pál 20 k. Összesen 447 k. Fogadják a nemesszivü adakozók ez uton is hálás köszönetünket. Jung-Cseke Lajos, apát-plebánus. Paschek Viktor, pénztárnok.

Legujabb.

A vasutasok sztrájkja.

Budapest, április 22. (Saj. tud. táv.) A pályaudvarok elhagyottan, igen szomorú képet mutatnak. Katonáság és rendörség tartja megszállva.

A kormány a sztrájkoló vasutasokkal nem tárgyal. Vörös László kereskedelemügyi miniszteri államtitkárt teljes hatalmu kormánybiztosnak nevezte ki. A sztrájkoló vasutasoknak a kormánybiztos a következő engedményeket tette: amnestiát ad; a nagy gyűlés megtartását engedélyezi; a fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását függőben fogják tartani és szölgálati pragmatikát alkotnak.

Vörös László kormánybiztos ezen engedményekért garanciát vállalt, ha a sztrájkoló a szölgálatot azonnal megkezdi.

A sztrájkoló vasutasok követeléseikből semmit sem hajlandók ezzel szemben engedni. Megbizottaik most tárgyalnak a kormánybiztossal.

Kormány körökben biznak a higgadt, józan gondolkozásuak megfontolásában s remélik, hogy belátják a tulzók kivihetetlen követeléseinek teljesíthetlenségét. A tulzokkal szemben a legerélyesebb eszközöket fogják alkalmazni.

A posta közlekedése.

Tegnap óta az ország összes postahivatalai felsőbb intézkedés folytán, beállították minden irányban a kocsipostai közlekedést.

Székelyudvarhelyről Segesvár és Csikszerepa felé is megy posta-kocsi naponként d. e. pont 11 órakor. Ugyanekkor indulnak a többi irányok felé is a posta kocsik.

A postán egyelőre csakis egyszerű és ajánlott leveket s postautalványokat vesznek föl és továbbítanak.

Pénzes-levelet és csomagot a posta nem vesz föl és nem továbbít.

Katonaság a vasuti állomásokon.

A székelyudvarhely—héjjasfalvi vonalra és a közbeeső állomásokra a személy- és vagyonbiztonság megóvása szempontjából katonaságot rendeltek ki.

A helybeli vasuti állomáson a tegnap déli órák óta felváltva egy-egy szakasz katonaság teljesíti a szölgálatot.

Hollakó főispán és Mattasits őrnagy felsőbb intézkedés folytán tegnap megvizsgáltatták a vasuti állomáson levő 5353 sz. kazánt s kitünt, hogy a vonatvezető azt teljesen leszerelte. A mozgásban hozatalhoz legszükségesebb kellekek hiányoznak. A vonatvezető pedig ismeretlen helyre távozott. A gözmérő és szabályozó csavar sem tudható hol van.

Egyáltalán az ország összes vonalain hasonló intézkedések történtek.

A székely akció.

Juhok kiosztása. Dörner Béla, a székely kirendeltség vármegyei megbízottja ma (vasárnap) délután 2 órakor Székelykeresztúron, a vasuti állomás előtti téren, hétfőn (holnap) reggel 8 órakor pedig Fehéregyházán, a kincstári telepen 800 darab juhot fog kiosztani székely kisbirtokosoknak készpénzfizetés mellett 30 százalékos árkedvezményvel, vagy pedig három féléves részlet fizetéssel eredeti vételárban. A juhokat mind az udvarhelyi járás községeiben lakó székely kisgazdáknak adja. A keresztúri járásban csupán Etéd kap különös kivételkép csekélyebb mennyiséget, mivel ott a gazdakör már megalakult s ezáltal a juhokhoz is igényt nyert. A kirendeltség

megbizottja az érdekelt községek eljárásait a kiosztásról idejében értesítette.

Legelő-javítás. Lapunk múlt számában röviden már megemlékeztünk Biró János m. kir. alerdőfelügyelő, mint a székelyföldi kirendeltség központi vezetésénél működő szakember előadásáról. Annak idején szintén hírt adtunk volt arról is, hogy a földmívelésügyi miniszterium az akció keretében még a múlt évre 7500 K-át utalványozott az akkor javításra kijelölt legelők jókara helyezésére. Ezen összeget fogják most a kijelölt és még kijelölendő legelőkre fölhasználni. Tehát azon közbirtokosságok is kapnak segítséget, amelyek önként vállalkoznak legelőik följavítására. Biró János és Dörner Béla kirendeltségi megbízottak a folyó hóban bejárják a kijelölt legelőket s megállapítják a legszükségesebb teendőket.

Sertések kiosztása. Dörner Béla székely kirendeltségi megbízott kiemelte, hogy József főherceg kisjenői uradalmából egyelőre 100 drb tiszta véri magyar mongolica sertést kapjanak kiszagdaink. Ezen 14 hónapos fölbugatott kocák oly kiváló minőségűek, hogy eredeti piaci áruk a 160 koronát meghaladja. A kirendeltség megbízottja azonban kivételes kedvezmény képen árabonként 100 K-ért kapta meg s itt 30—40 százalékos engedménnyel fogja kiosztani; tehát 60—70 koronáért jutnak székely kiszagdaink hozzá. Ezzel szemben a kirendeltség megkívánja és feltételül kiköti, hogy a sertésvesz pusztításának s így a kiszagdaik érzékeny károsodásának ellensúlyozására: állatbiztosító szövetkezetek alakítandók és belépjenek a budapesti országos állatbiztosító szövetkezet kötelékébe. Ezt a feltételt mindenütt megkívánja a kirendeltség s ennek teljesítése nélkül a kiváló minőségű tenyész-sertésekhez nem juthatnak kiszagdaink. Ez azonban nem oly nagy dolog, amint a milyennek azt némelyek talán gondolják. Dörner kirendeltségi megbízott egy oly szabályzatot dolgozott ki, amelynek alapján a gazdák a legolcsóbban és legelőnyösebben biztosíthatják összes állatállományukat. Ez valóságos jótétemény lesz gazdaközönségünknek. Az országos szövetkezet igazgatója közelebről lejön vármegyénkbe s az addig a székelyföldi kirendeltség udvarhelyvármegyei megbízottjánál jelentkező községekbe díjtalanul kimegy s ott nyomban a községek szövetkezetét is megalakítja. Eddig már Szentegyházalófalva és Alsósiménfalva kiszagdaik jelentkeztek. Ajánljuk városunkban is a szentimrei és szombatfalva városrészi gazdáknak, hogy gyorsan jelentkeznek be szövetkezésüket, mert a város közelében, még inkább itt a városban ohajt Dörner megbízott első sorban sertéseket kiosztani. Az alkalmat ragadják meg, mert semmi sem jövedelmezhet oly szépen, mint egy évenként kétszer malacozó sertés.

Különfélék.

A vasutasok anarkiája.

Budapest, ápr. 23. (Saj. tud. táv.)
(Érkezett délután fél 4 órakor.)

Valóságos anarkianak mondható az a merev álláspont, melyet a vasutasok követeléseikben fölállítottak s nincs az a szociálista agitator, aki hajlandó lenne megadni azokat úgy, ahogyan kívánják. Annál kevésbé teheti ezt az állam, amelynek a polgárság teherviselési képességére is tekintettel kell lenni.

A kiküldött kormánybiztos garanciális engedményei után azonnal szolgálatba állhattak volna, mert hiszen meg volt adva a mód, hogy jogait anarkikus merevség nélkül, a törvény keretén belül érvényesíthessék.

E helyett azonban a végtelenségig vitték az ügyet s most már félbeszakadtak a tárgyalások.

A király ő felségének is közbe kellett lépjen. Hadi parancsot adott ki tehát a király; megparancsolván, hogy a magyar állam területén levő vasutasok szolgálatában álló magyar honos tartalékos katonák, kik a hadsereg és honvédség kötelékébe tartoznak, behívassanak és szolgálatra a magyar királyi államvasutakhoz beosztassanak. Az államvasutak igazgatóságánál tegnap egész nap értekezlet volt.

Este **Tisza István gróf miniszterelnök** Bécsbe utazott s mielőtt elment ő is részt vett az értekezleten és kijelentette, hogy mivel a vasutasok tovább sztrájkolnak, most már az állam egész hatalmát alkalmazni kell, hogy változás álljon be s az államvasutakon a forgalom azonnal helyreálljon.

Ugyancsak este Vázsonyi Vilmos a sztrájkolók nevében és Vörös László teljhatalmu kor-

mánybiztos megjelentek az értekezleten s előadták a vasutasok utolsó követeléseit, amelyek azonban most is tulzattak és elfogadhatatlanok voltak.

A további tárgyalásokat tehát megszakították és **mától fogva az egész vonalon a sztrájkoló vasutasokkal szemben a legszigorubb eljárást alkalmazták.**

A vasuti vonalak szabaddá tétele és biztosítása, valamint a személy- és vagyonbiztonság megóvása céljából mindenütt katonaságot alkalmaznak.

A forgalmi szolgálatra már eddig is számos központi tisztviselőt alkalmaztak. A vasuti ezredet hadilábra helyezték. Az utászcsapatokat és igen sok jelentkezőt, valamint az egyes ipari szakok alkalmazottait is fölhasználják.

A királyi parancs értelmében **ma 4000 katonaköteles vasuti alkalmazott katonai szolgálatra behívott és a vasutnál katonai fegyelem alatt kell szolgálniok** saját hivatali körükben és foglalkozásukban.

Miután pedig a vonatvezetők a gépek egyes részeit elrejtették s így az állam tulajdonát képező vagyont megrongálták, a közönség méltán várja és remélheti, hogy az illetők ellen a kir. ügyészségek is sürgős bünygyi eljárást indítanak.

Megbízható értesüléseink szerint vármegyénk területén a vasutasok elleni ingerültség a tetőpontra hágott. Tartani lehet a sztrájkoló vasutasok tetteleg bántalmazásától. Ennek hatása alatt székely vasutunk forgalmi személyzete hajlandó szolgálati kötelezettségét ezentul teljesíteni.

— **Igen kedves örömmünnepe** lesz május hó 3-án a helybeli róm. kath. főgimnáziumnak. Soó Gáspár igazgató 25 éves tanári működését fogja megünnepelni igen változatos műsorral.

— **Elhalasztott hangverseny.** A helybeli unitárius templom fölépítése javára folyó évi május 1-ére tervezett színelőadással és táncal kapcsolatos nagyszabású hangversenyt — tekintettel a helybeli középiskolák hasonlóan jótékony célú mulatságára — a rendező bizottság folyó évi június 1-ére halasztotta el, amikor a már megnyert előkelő szereplők szíves közreműködésével oktettenül megtartják a hangversenyt.

— **Tanári vizsgák.** Szemlére Ferenc és Burger Arthur helybeli róm. kath. főgimnáziumi tanárok a tanári végvizsgálatot; Raduly Simon szintén itteni r. kath. főgimnáziumi tanár pedig a szakvizsgát kitünő eredménnyel állották ki e héten Kolozsváron. Öszintén üdvözljük a jeles tehetségű tanárokat pályájuk ezen nevezetes pontján.

— **Papválasztás.** Homoródszentpálon az unitárius egyházközség papi állása még múlt évben megüresedett. Eged Ferenc köztisztelő- és szeretetben állott unitár. pap, aki 40 évig munkálkodott az Ur szőlőjében, nyugalomba vonult. A több, mint 32 évig egyfolytában Homoródszentpálon működött veterán pap helyét folyó hó 20-án töltötte be az egyházközség, melynek egyértelmű bizalmából **Ürmösi József** polgári unitárius lelkész választották meg. Az ilyen szép egyetértés nemcsak a megválasztott iránti elismerést, hanem Eged Ferenc nyugalomba ment pap helyes működését is dokumentálja, aki hívei között mindig a testvéries szeretet tanait hirdette és azt példás eljárásával maga is követte.

— **A székely vasút** kiépítése érdekében vármegyénk törvényhatósági bizottsága tette meg az első lépést. Borszéký Soma ideális, de a gyakorlatban az egész Székelyföldet összekapcsoló, annak minden vasut iránti igényeit kielégítő nagy koncepciójú terve egy lépéssel előre haladt. Törvényhatósági bizottságunk legyőzve minden önös érdeket az apahida—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—feketetengeri vonalnak kiépítését a képviselőháztól és a kereskedelemügyi minisztertől kérelmezni fogja s e célból Hollaky Arthur főispán, a székelységnek valódi jöltevéje vezetésével szervezendő küldöttséget meneszt a fővárosba. Hazafias örömmel üdvözljük a törvényhatósági bizottság széles látókörrel bíró tagjait s vármegyénk fő- és alispánját, hogy minden igaz közügynek lelkes pártolói. Adja Isten, hogy ezt a nagyérdéki ügyet is diadalhoz juttassuk.

— **Városi közgyűlés.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete csütörtökön délután Szakáts Zoltán polgármester elnöke mellett tartotta meg lapunk múlt számában jelzett rendkívüli közgyűlését. Az elnöki megnyitó után Gyertyánffy Gábor

kérdést intézett a polgármesterhez, hogy az ezelőtt 8—9 évvel elhatározott szabályozási tervet mikor hajlandó végrehajtani? A polgármester egy évi haladékot kért. Gyertyánffy a választ nem vette tudomásul. Hlatky Miklós pedig szóba hozta, hogy a lépfene s más ragályos betegségek eseteinél azt az eljárást követik, hogy csak udvarzárlatot rendelnek el, kéri a polgármestert, legyen fölterjesztet a miniszterhez, engedessék meg ez a helyes eljárás a sertésveszénél is. A polgármester a fölterjesztés tételét megígérte. — Tárgysorozat rendén a város szolgálatában álló közs. iskolai tanítók abbéli kérését, hogy a városi tisztviselőknél mult évben megszavazott drágasági pótlékból őket is részesítsék, a tanács előterjesztése értelmében elutasították. A tanács továbbá azt javasolta, hogy a barátoktól a városház építése céljából vett területet ne építsék be, hanem hagyják piac nagyobbitásra s a városház céljára keressenek más területet. Habár elég nyomós indok felszólalások történtek, talán a kérdés homályosága miatt, avagy más tévedés folytán, az anyvi évi óta állandóan városház építésére tartott helyet igen csekély szótöbbséggel bár — leszavazták. Remélhetőleg ez a határozat felsőbb jóváhagyást nem nyer, mert szegény sorsban levő városunk nem hagyhat jövedelmezés nélkül akkora területet, mikor a piac közepén levő rondaságok eltakarítására sincs pénzünk. A közkórházzal szemben levő területnek nyilvános árverés útján ölenként 20 K kikiáltási árban való eladását elhatározták. A dögtér ügye heves szóváltásokra adott alkalmat. A képviselőtestület egyrésze kimondatni akarta, hogy az áthelyezés költségeit hordozzák, akik a képviselőtestület megkérdezése nélkül intézkednek. Azonban ezt a fegyelmi vizsgálat kérése nélkül nem lehetett volna keresztül vinni s így eltekintettek ettől. Többek felszólalása után Bálint György, Orbán Dénes, Fábán József és Haberstumpf Károly tagokból álló bizottságot küldtek ki, a melynek feladata lesz, hogy 30 napon belül a dögtér elhelyezésére megfelelő terület keressenek. Az 1905. évi közmunkaösszeírásra fölhatalmazást adott a képviselőtestület az esküdtek összeírására Jancsó János, László Albert városi tisztviselőket kiküldötték. Jóváhagyták a haszonbérbe adott ingatlanokra vonatkozó árverési jegyzőkönyveket s a Magyar városok orsz. szöv. előkészítő bizottságának közelebbi ülésében a város képviselőtestület a polgármestert megbízták. Bene és Homoródklánd vásártartási, illetve vásár-áthelyezési kéréseit nem támogatják. Több tárgy nem lévén, a gyűlés véget ért.

— **Csodaszámba megy** azon rendkívüli jó hatás, melyet a csusz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el, a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly betegek, kik már 15—20 év óta szenvedtek és fürdőket s különféle szereket használtak, e szer néhányzori alkalmazása által gyógyultak meg. Üvegje 2 K Zoltán gyógytárában, Budapesten.

— **Véletlen lövés.** Minap könnyen végzetessé válható baleset történhetett volna özv. Gál Józsefné helybeli lakos házánál, a hol Fülöp Károly, Hirsch Jakab Móríc és Tököli Menyhért voltak szállásban. Gálné amint reggel a lakásba nyitott, Fülöp Károly épen revolverét forgatta s az nyomban elsült és a golyó Gálnét találta. Azonban szerencsére nemesebb részt nem sértett s így életveszélyes állapotról szó sem lehet. A sebesült asszonyt a helybeli közkórházban ápolják.

— **Figyelmeztetjük** városunk közönségét, hogy folyó hó 29-én reggel 6 óratól déli 12 óráig a Mondó-hegyen harcászati lögyakorlat lesz s ezen idő alatt a nevezett helyen és környékén jární tilos.

Nyilt-tér*

Köszönetnyilvánítás.

Székelyudvarhely városban levő házam melléképülettel együtt folyó évi március hó 24-én leégett.

A **fouciére pesti biztosító intézet** dacára annak, hogy az elégett épületek **tűzbiztosítási díja** — tévedés folytán — **kifizette nem volt; tűzkáromat méltányosságból kifizette**; miért is nevezett intézet humánus eljárásáért ez uton is köszönetet mondok.

Oláh-Andrásfalva, 1904. április 21.

Sándor Józsefné.

Előttünk: **Rösler Károly**, tanu. **Gábor Márton**, tanu.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi előlősséget sem vállal a Szerk.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület.

69—1904. A. F. G. E. szám.

Hirdetmény.

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“ Nagyenyeden 1904. május 4-én
dijazással egybekötött

tenyészállat-kiállítást

rendez.

A tenyészállat-kiállítás feltételei:

1. Pénzbeli jutalomra csak kisbirtokosok tarthatnak igényt (50—100 holdas kisbirtokosok.)
2. Államdíjak, ha megfelelő állatok a kitűzött díjra nem lennének, ki nem osztatnak.
3. Azon apaállatokkal, melyek I. államdíjjal lettek jutalmazva — eladás esetén — az állam megkínálandó.

4. Díjakat csak alsófehérvármegyei tenyésztő nyerhet.

5. Idegen vármegyei birtokosok tenyészállatai elismerő oklevéllel tüntethetők ki.

6. A díjak és oklevelek odaítélése felett a bíráló-bizottság határoz. A bíráló-bizottság gróf Teleki Árvéd, gr. Bethlen Sándor, Szász József és Tóth Miklós vármegyei nagybirtokosok elnökei alatt 20 tagból áll.

7. A bíráló-bizottságnak hivatalból szavazati joggal bíró tagjai: az állami ker. állattenyésztési felügyelő, az állami törvényhatósági központi és járási állami állatorvosok, továbbá az egyesületi titkár.

8. A bíráló-bizottság a tagdíjakat nem oszthatja meg.

9. Egy kiállító — egy osztályban — csak egy díjat nyerhet.

10. Egyesületi és magándíjak relatív jóságú állatoknak kiadatnak.

11. A díjak odaítélésénél a magyar erdélyi fajtánál, továbbá a havasi és pinzgau fajtánál különös figyelembe veendő az, hogy lehetőleg a vármegyei szarvasmarha-, sertés- és juh-tenyésztésről szóló szabályrendelet értelmében (2. §.) a köztenyésztésre használt egyes fajták utáni egyedek (ivadékok) azon tenyészkörből származzanak, ahol azok tenyészköre indokolt.

12. A kiállítás kezdete 1904. május 4-én d. e. 9 órákor. Helyszín: Nagyenyed város vásártere.

13. A díjak 1904. május hó 4-én délután 5 órákor a helyszínén, kedvezőtlen idő esetében a városház nagytermében fognak kiosztatni.

14. Szilaj bikák felhajtása nem engedélyeztetik; általában a tulajdonosok felkértenek, hogy a kiállításra felhajtott állatok körül kellő számú és ügyes cselédeket alkalmazzanak.

15. A kiállításra felhajtott állatok elhelyezéséről és mérsékelt takarmány beszerzéséről a gazdasági egyesület titkársága gondoskodni fog.

16. A bíráló-bizottságnak jogában áll az elnökség kívánatára a helyszínén magát kellő számú bíráló-bizottsági tagokkal kiegészíteni.

17. A kimutatásban kitüntetett államdíjak csak akkor adhatók ki, ha azokat a kiállítás napjáig a Földmivelügyi kormány rendelkezésére bocsátja az egyesületnek.

18. A kiállításra felhajtott állatok után tér-díj nem szedetik.

19. 1904. május 1-ig be nem jelentett állatok csak azon esetben helyeztetnek el a kiállítás területén, ha még ott erre alkalmas hely üresedésben van.

20. A kiállításra bejelentett és a kiállítás napján eladott tenyészállatok eladási árának 2%-je az eladó tulajdonos által a gazdasági egyesület alaptőkéjének javára az egyesület pénztárába, a kiállítás helyszínén befizetendő.

A díjak a következőleg állapítottak meg:

		Allami			Egyleti			Magán			
		korona			korona			korona			
		Áthozat	260	260	200						
I. Magyar erdélyi fajtánál:											
a) községi bikák díja, gondozás, jóltartás, ápolás, jámborság tekintetében	I.	60	—	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	30	—	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) községi bikák gondozóinak cseléd-díjazása	I.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
c) kisbirtokosok által nevelt 1—3 éves bikák díja	I.	30	—	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	20	—	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) kisbirtokosok 4—8 éves borjas teheneinek díja	I.	—	20	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
e) kisbirtokosok 1—3 éves üszőinek díja	I.	40	—	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	20	—	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
f) E. G. E. által kitűzött 200 K díj, 6 drb jól alakult tehén á 20 K, 4 darab jól alakult 1—3 éves üsző á 20 K	I.	—	40	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
		Atvitel	260	260	200						
II. Havasi és pinzgau fajtánál.											
a) kisbirtokosok 1—3 éves bikáinak díja	I.	30	—	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	20	—	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
b) kisbirtokosok 4—8 éves teheneinek díja	I.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
c) kisbirtokosok 1—3 éves üszőinek díja	I.	25	—	—	—	—	—	—	—	—	
	II.	20	—	—	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
III. Sertések:											
a) kisbirtokosok vagy községek kanjainak díja	I.	—	—	20	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
b) kisbirtokosok tenyész kocáinak díja	I.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
IV. Juhok:											
a) kisbirtokosok kosainak díja	I.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
b) tenyészjuhainak díja	I.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	II.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
	III.	—	—	10	—	—	—	—	—	—	
		Összesen	—	400	400	200					
		Főösszeg				1000.					

Kitűzve 46 különböző díj 1000 korona értékben!

Végül minden érdeklődő értesítettik, hogy a tenyészállatkiállítás berendezésére dr. V a r r ó László, Nagyenyed r. t. város polgármesterének elnöke alatt egy 16 tagból álló rendező bizottság keretelt fel. Tenyésztők és kiállítók tenyészállataik bejelentése végett Zalányi Géza gazd. egyleti h.-titkárhoz (Nagyenyed); a szállítási kedvezményes igazolványokért pedig Meiszner Ernő m. kir. állattenyésztési felügyelő urhoz (Segesvár) forduljanak.

Alsófehérvármegye gazdasági egyesületének 1904. március 8-án Nagyenyeden tartott közgyűléséből.

Zeykfalvi Zeyk Dániel s. k.,
főispán, gazd. egyli. elnök.

Zalányi Géza s. k.,
gazd. egyli. h.-titkár.

Singer-féle varrógép, furnirozott sifon, vaságy, furnirozott ágy, lábönálló konzol tükör és divatbáb igen olcsón eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

Mánés György
szobafestő és mázó
Székelyudvarhelyt, Bethlen-utca.
(Szentés József házában.)

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy külföldön szerzett több évi tapasztalataim folytán azon helyzetben jutottam, hogy szakmámban vágó munkákat, u. m.: szobák-, cím- és fautázatok festését, valamint aranyozást és falak kárpitozását, a mai igényeknek megfelelőleg, a legjutányosabb áron elvállaltom úgy helyben, mint vidéken, miért is kérem nagybecsű pártfogásukat. — Kész szolgálattal:

Mánés György,
szobafestő és mázó.

Essenciákat

— csahatatlan bizonyossággal — a legjobb likőrök, borszeszek, különféle szeszek és ecet készítéséhez a legkitünőbb és páratlan minőségű szőlőtök. Nagy megtakarítás. — Jóságáért felelősséget vállalok. Különlegességeiből megbízható receptek. Árjegyzéket, utasítást ingyen és portómentesen küld; Pollák Károly Fülöp, eszenc gyára Prága. Ügynökök felvétetnek

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca.

Dus választék csinos és tartós **cipőkben!**

Mérték utáni megrendelésnek pontos kivitele. o „Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Brázay-féle Sósorszesz.

A Brázay-féle sósorszesz kitünő szolgálatot tesz olyan embereknek, akik sokat járnak, vadászoknak, turistáknak, szóval minden sportférfinak, mint izomedzószer. Nyomban eloszlik a legnehezebb fáradtság is, ha erős testmozgás után bedörzsöljük magunkat tetőtől talpig sósorszeszszel.

Értesítés.

A székelyudvarhelyi ipari- és gazdasági Hitelszövetkezet, mint az Orsz. Hitelszövetkezet tagja, igazgatósága értesíti a szövetkezet köteleibe tartozó tagokat, ugyszintén az érdeklődő közönséget, hogy a szövetkezet üzlethelyiségét eddigi helyéről (Árpád-utca 7. sz. alól) folyó évi április hó 24-től áttette a Kökereszt-térnél kezdődő Szent-Imre-utca 14-ik szám alatti (Fekete Benjámin-féle) ujonnan épített emeletes háznak földszinti utcai részébe.

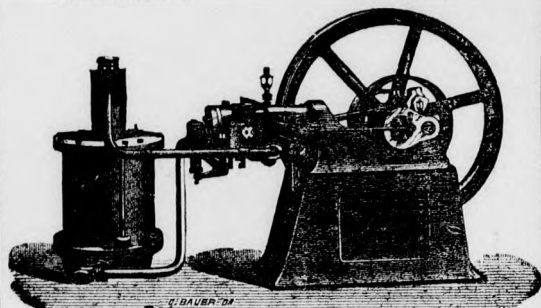
Székelyudvarhely, 1904. április 23.

Az igazgatóság.

Drezdai Motorgyár R.-társaság
(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye
Gellért Ignác és társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41.
(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legökéletesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzín-motorokat, lokomobilokat és széngáz-fejlesztős (generatoros) motorokat. Legegyszerűbb kezelés. Legolcsóbb üzem. 64 kiténtetés. 8 állami érem.

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva. Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kiténtetve. — Kedvező fizetési feltételek! — Legmesszebb menő jótállás! — Uj! Budapeston főműhelyt rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Eredeti angol

o o és francia fekete és színes o o

női ruhakelmékben

a tavaszi idényre dus választékom érkezett, valamint kiválóan izléses és divatos

mosókelmék.

női díszkalapok (a legutolsó párisi dival szerinti), fekete és színes napernyők, ruhadíszekben nagy választék, mind ezek és egyéb szükségletek rendkívül jutányos és szolid árban való beszerzésére tisztelettel felhívom a mélyen tisztelt hölgyközönség figyelmét s mielőtt bevásárlásaikat megtennék, újdonságaimat megtekinteni kérve, vagyok mély tisztelettel:

Baresay Károly

női- és férfi divatruháza
Székelyudvarhely.
(Főtér.)

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közszenyél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. áron a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Kapható Székelyudvarhelyt:
Koncz Ármin gyógyszerárban.

A Földes-féle Margitcreme
legjobb a világon. Hatása csodás.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegyiszta, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle
Margit-creme.

Ezen világhírű arkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakat (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, fűdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 K, nagy 2 K.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszer-kereskedésben.

Kiváló toilett-cikkek:
Margit hölgypor (3 színben) K 1.20.
Margit-szappan 70 fill.
Margit-fogpép 1. — K. (Zahn pasta)
Margit-árcvív 1 — K.

Kapható Székelyudvarhelyen Koncz Ármin és Solymossy János urak gyógyszerárban.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen
Legjobb szépítőszser.

A Székelyföld legelőnyösebben ismert cipőberárlási forrása!

ORBÁN, NAGY és TAMÁS

kész cipőár raktára * * *
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. szám.

Van szerencsénk úgy a helyi, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, miszerint raktárunkat a tavaszi idény újdonságaival bőven elláttuk s azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk. — Raktárunkon kaphatók — mindennemű —

férfi- és női cipők

és újdonságok, ugyszintén fehér, sárga és bordeaux gyermek-cipők a legjutányosabb árakban. — Különösen felhívjuk b. figyelmét TAN-NERIN cipő-kenőcsünkre, mely felülmul minden reklam-kenőcsöt, dobozonkint 40 fillér árban. — Megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Az idény újdonságai: Chevreux, Chevreux-lakk stb.

Saját gyártmány. o o Gyors és szolid kiszolgálás.
Aranyéremmel kiténtetve.

Gyár: Nyerges-Ujfalu (Esztergom megye). Sörgöncim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: Vöcklabruck (Felső-Ausztria).
ETERNIT-PALA AZBESZT.CEMENT.PALA.
Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető fedőanyag.

Eternit művek: Patschek Lajos Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 33-ik szám.
El-örangu referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakormány. — Kérjen ismertetést

